

ชื่อเรื่องการค้าค้นคว้าแบบอิสระ การจัดการธุรกิจโฮมสเตย์ของชุมชนชาวเขาในจังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นางสาวณิชชากร ณีฐิเจริญลาภ

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้าค้นคว้าแบบอิสระ

ผศ.ดร.ศศิเพ็ญ พวงสายใจ	ประธานกรรมการ
รศ.พรทิพย์ เชียรธีรวิทย์	กรรมการ
รศ.เสกสิน ศรีวัฒนานุกุลกิจ	กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับธุรกิจโฮมสเตย์ของชุมชนชาวเขาในด้านโครงสร้างและการบริหารจัดการ ตลอดจนการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวที่มีต่อโฮมสเตย์ โดยการเปรียบเทียบระหว่างโฮมสเตย์ที่ประสบผลสำเร็จได้รับตราสัญลักษณ์การผ่านมาตรฐานโฮมสเตย์จากสำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาแห่งประเทศไทยคือโฮมสเตย์บ้านผานกกก และโฮมสเตย์ที่ยังไม่ได้รับตราสัญลักษณ์คือโฮมสเตย์บ้านระเบียงดาว วิธีการศึกษาใช้การสัมภาษณ์ประธานโฮมสเตย์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการของโฮมสเตย์ทั้งสองแห่ง และใช้แบบสอบถามเพื่อสัมภาษณ์นักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการโฮมสเตย์ทั้งสองแห่ง แห่งละ 100 คน การวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติเชิงพรรณนาในรูปของความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและการให้ระดับคะแนน

ผลการศึกษาพบว่าโฮมสเตย์บ้านผานกกกที่ได้รับตราสัญลักษณ์การผ่านมาตรฐาน มีการจัดการโดยนำหมู่บ้านมาทำเป็นธุรกิจโฮมสเตย์ มีคณะกรรมการจำนวน 10 คนเป็นผู้บริหารจัดการ มีการออกกฎเกณฑ์ปฏิบัติร่วมกันอย่างชัดเจน ชาวบ้านในชุมชนมีส่วนร่วมในธุรกิจโฮมสเตย์ร้อยละ 80% ของประชากรทั้งหมดโดยการจัดบ้านพักของตนรองรับนักท่องเที่ยวจำนวน 11 หลัง กิจกรรมการท่องเที่ยวประกอบด้วยการแสดงวิถีชีวิตของชุมชนชาวเขาเช่นการเขียนเทียนเพื่อทำพิมพ์ผ้า การปักผ้า การเล่นรถล้อเลื่อน การยิงหน้าไม้ การตีเหล็ก การชมพิพิธภัณฑสถานผ้าใยถักชงและบ้านจำลอง การชมสวนเกษตรในภาคกลางวัน ส่วนภาคกลางคืนประกอบไปด้วยการ

ส่วนโฮมสเตย์บ้านระเบียงดาวที่ยังไม่ได้รับตราสัญลักษณ์การผ่านมาตรฐานเป็นธุรกิจแบบเจ้าของคนเดียว มีลักษณะเป็นรีสอร์ทที่เปิดบริการขึ้นในชุมชนลีชุนาเลาใหม่ บนคอยหลวงเชียงดาว การจัดการชุมชนเป็นลักษณะชักนำกิจจ้างงาน โดยชาวบ้านมีส่วนร่วมในธุรกิจโฮมสเตย์ร้อยละ 24% ของประชากรทั้งหมด และมีส่วนร่วมในกิจกรรมท่องเที่ยวของโฮมสเตย์แบบรับจ้างบริการเป็นส่วน ๆ ไป กิจกรรมการท่องเที่ยวมีเพียงการล่องแพและการเดินขึ้นคอยหลวงชมธรรมชาติ กลุ่มนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นชาวต่างประเทศ มีอายุอยู่ในช่วง 31 – 40 ปี มีการศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว เหตุผลในการมาเที่ยวโฮมสเตย์นี้คือต้องการสัมผัสธรรมชาติที่สวยงาม ลักษณะการท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากับบริษัทท่องเที่ยวระยะเวลาในการพำนัก 2 วัน 1 คืน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวจากเพื่อน

ในการวิเคราะห์ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวพบว่า โฮมสเตย์บ้านผานกกกได้รับความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวมากกว่าโฮมสเตย์บ้านระเบียงดาวในด้านการให้บริการจากชาวบ้านในชุมชน ด้านผลิตภัณฑ์ประกอบด้วยที่พัก อาหาร ของที่ระลึก และกิจกรรมการท่องเที่ยว ส่วนในด้านภาพลักษณ์คือความสวยงามของทัศนียภาพ โฮมสเตย์บ้านระเบียงดาวได้รับความพึงพอใจจากนักท่องเที่ยวมากกว่าโฮมสเตย์บ้านผานกกก

Independent Study Title Home Stay Management of Hill Tribe Communities in Chiang Mai Province

Author Miss Nichakorn Nuttichalearnlarp

Degree Master of Arts (Political Economics)

Independent Study Advisory Committee

Ast. Prof. Dr.Sasipen	Phuangsaichai	Chairperson
Assoc.Prof.Prontip	Tianteerawit	Member
Assoc.Prof.Saksin	Sriwatananukulki	Member

ABSTRACT

This Study addressed the organization and business management of homestay services operated by the hilltribe communications, and assessed the tourists' satisfaction concerning this type of homestay business. It took a comparative study approach to understand the features and performance between a successful homestay business at Ban Pa Nok Kok which has been certified for meeting homestay service standard from the Office of Travel and Sport of Thailand and another homestay business at Ban Rabiang Dao which has not yet received recognition for the standard. Interview was made with the chairpersons and the relevant management staffs of both homestay business. Questionnaire interview was also applied to 100 sampled tourists each who used services of the respective homestay. Analyses were performed upon the result of descriptive statistic including frequency, percentage, arithmetic mean and priority ranking.

Ban Pa Nok Kok homestay which has received the quality standard certification was found to be a community enterprise using the resources and participation of the whole village. There is a 10 – man committee that runs the business with a clearly established code of conduct. Eighty percent of village households are involved in this business activities by arranging lodging for visitors in 11 private homes. Day time activities for tourists include the demonstration of batik

cloth painting technique, embroidery, wheel – cart playing, crossbow shooting, iron forging, the visits to hemp fabric museum and model of houses, as well as farm and orchard to make them understand the hilltribe community's way of life. At night, the tourists will be entertained at the community ground to watch the Hmong's culture in sword dancing, dancing along the bamboo mouth organ playing, local musical and dancing performance and other ritual activities. The majority of tourists to Pa Nok Kok are generally in the working age from 31 to 50 years old, married, bachelor's degree graduate, employed in private business, with average monthly income of 20,001 – 40,000 baht, Their main reason for taking homestay is to study as a leisure activity the community's way of life. They generally come with the tourism agencies' arrangement, staying two days and one night and in most cases, they got tourism information from friends.

Ban Rabiang Dao homestay facility, however is an owner – operator business run as a resort in Lisu Na Lao Mai Community on Doi Luang hill of Chiang Dao District. The community management is in the nature of persuasion – cum – employment given by this business operator, About 24 % of the local villages take part in this homestay business by providing different related services for labor or service payment such as in rafting or nature trekking to Doi Luang. The majority of visitors to this homestay facility appear to be foreigners, aged between 31 – 40, bachelor's degree graduate and self – employed. They came with the intention to appreciate the beauty of nature, with the arrangement by tourism agencies, staying two days and one night, and upon the information provided by their friends.

For tourists' satisfaction, Ban Pa Nok Kok is more favorable compared to Ban Rabiang Dao in terms of services provided by the local villages, and tourism products including accommodation, food, souvenirs, and traveling activities, Ban Rabiang Dao, however, won over Ban Nok Kok for the image or the beautiful scenery.